

Dla twórcy

Zadanie 1.

Wyznacz: $f + g$; $f - g$; $f \cdot g$; f/g i określ ich dziedziny dla:

$$\text{a) } f(x) = x^2 + 2x^2; g(x) = 3x^2 - 1 \quad \text{b) } f(x) = \sqrt{3-x}; g(x) = \sqrt{x^2-1}$$

Rozwiązanie:

$$\begin{aligned} \text{a) } f(x) &= x^2 + 2x^2 = 3x^2; & \text{Dziedziną są: } & x \in R \\ g(x) &= 3x^2 - 1; & \text{Dziedziną są: } & x \in R; \\ f + g &= 3x^2 + 3x^2 - 1 = 6x^2 - 1; & \text{Dziedziną są } & x \in R; \\ f - g &= 3x^2 - (3x^2 - 1) = 3x^2 - 3x^2 + 1 = 1; & \text{Dziedziną są } & x \in R \\ f \cdot g &= (3x^2) \cdot (3x^2 - 1) = 9x^4 - 3x^2; & \text{Dziedziną są } & x \in R \end{aligned}$$

$$\frac{f}{g} = \frac{3x^2}{3x^2 - 1}$$

$$3x^2 - 1 \neq 0$$

$$3x^2 \neq 1$$

$$x^2 \neq \frac{1}{3}$$

$$x \neq \frac{\sqrt{3}}{3} \quad \vee \quad x \neq -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

Dziedziną są

$$x \in R / \left\{ \frac{\sqrt{3}}{3}; -\frac{\sqrt{3}}{3} \right\}$$

$$\text{b) } f(x) = \sqrt{3-x}$$

$$3 - x \geq 0$$

$$x \leq 3$$

Dziedziną są

$$x \leq 3$$

$$g(x) = \sqrt{x^2 - 1}$$

$$x^2 - 1 \geq 0$$

$$(x-1)(x+1) \geq 0$$

$$(x-1 \leq 0 \wedge x+1 \leq 0) \vee (x-1 \geq 0 \wedge x+1 \geq 0)$$

$$(x \leq 1 \wedge x \leq -1) \vee (x \geq 1 \wedge x \geq -1)$$

$$x \leq -1 \vee x \geq 1$$

Dziedziną są

$$x \leq -1 \vee x \geq 1$$

$$f + g = \sqrt{3-x} + \sqrt{x^2-1}; \text{ dziedziną są } x \in (-\infty; -1) \cup (1; 3)$$

$$f - g = \sqrt{3-x} - \sqrt{x^2-1}; \text{ dziedziną są } x \in (-\infty; -1) \cup (1; 3)$$

$$f \cdot g = \sqrt{3-x} \cdot \sqrt{x^2-1} = \sqrt{(3-x)(x^2-1)} = \sqrt{-x^3 + 3x^2 + x - 3}$$
$$(3-x)(x^2-1) \geq 0$$

$$(3-x)(x-1)(x+1) \geq 0$$

$$(3-x \geq 0 \wedge x-1 \geq 0 \wedge x+1 \geq 0) \vee (3-x \geq 0 \wedge x-1 \leq 0 \wedge x+1 \leq 0) \vee$$

$$\vee (3-x \leq 0 \wedge x-1 \geq 0 \wedge x+1 \leq 0) \vee (3-x \leq 0 \wedge x-1 \leq 0 \wedge x+1 \geq 0)$$

$$(x \leq 3 \wedge x \geq 1 \wedge x \geq -1) \vee (x \leq 3 \wedge x \leq 1 \wedge x \leq -1) \vee (x \geq 3 \wedge x \geq 1 \wedge x \leq -1)$$

$$\vee (x \geq 3 \wedge x \leq 1 \wedge x \geq -1)$$

$$1 \leq x \leq 3 \vee x \leq -1 \vee \text{sprzeczność} \vee \text{sprzeczność}$$

Dziedzina są

$$x \in (-\infty; -1) \cup (1; 3)$$

$$\frac{f}{g} = \frac{\sqrt{3-x}}{\sqrt{x^2-1}} = \sqrt{\frac{3-x}{x^2-1}}$$

Dziedzina są

$$x \in (-\infty; -1) \cup (1; 3)$$

Zadanie 2.

Wyznacz $f \circ g$; $g \circ f$; $f \circ f$; $g \circ g$ i określ ich dziedziny dla:

- a) $f(x) = 3x + 5$; $g(x) = x^2 - x$; b) $f(x) = \sqrt{x+1}$; $g(x) = 4x - 3$
 c) $f(x) = \sqrt{x}$; $g(x) = \sqrt[3]{1-x}$

Rozwiązanie:

- a) $f(x) = 3x + 5$ dla $x \in R$
 $g(x) = x^2 - x$ dla $x \in R$,
 $f \circ g = f(g(x)) = f(x^2 - x) = 3(x^2 - x) + 5 = 3x^2 - 3x + 5$ dla $x \in R$
 $g \circ f = g(f(x)) = g(3x + 5) = (3x + 5)^2 - (3x + 5) = 9x^2 + 30x + 25 - 3x - 5$
 $= 9x^2 + 27x + 20$ dla $x \in R$
 $f \circ f = f(f(x)) = f(3x + 5) = 3(3x + 5) + 5 = 9x + 15 + 5 = 9x + 20$ dla
 $x \in R$
 $g \circ g = g(g(x)) = g(x^2 - x) = (x^2 - x)^2 - (x^2 - x) = x^4 - 2x^3 + x^2 - x^2 + x =$
 $= x^4 - 2x^3 + x$ dla $x \in R$
- b) $f(x) = \sqrt{x+1}$; dla $x \geq -1$
 $g(x) = 4x - 3$ dla $x \in R$;
 $f \circ g = f(g(x)) = f(4x - 3) = \sqrt{(4x - 3) + 1} = \sqrt{4x - 2}$; dla $x \geq \frac{1}{2}$
 $g \circ f = g(f(x)) = g(\sqrt{x+1}) = 4\sqrt{x+1} - 3$ dla $x \geq -1$
 $f \circ f = f(f(x)) = f(\sqrt{x+1}) = \sqrt{\sqrt{x+1} + 1}$ dla $x \geq -1$
 $g \circ g = g(g(x)) = g(4x - 3) = 4(4x - 3) - 3 = 16x - 12 - 3 = 16x - 15$ dla
 $x \in R$
- c) $f(x) = \sqrt{x}$; dla $x \geq 0$
 $g(x) = \sqrt[3]{1-x}$; dla $x \leq 1$;

$$f \circ g = f(g(x)) = f(\sqrt[3]{1-x}) = \sqrt{\sqrt[3]{1-x}} = \sqrt[6]{1-x} \quad \text{dla } x \leq 1$$

$$g \circ f = g(f(x)) = g(\sqrt{x}) = \sqrt[3]{1-\sqrt{x}} \quad \text{dla } 0 \leq x \leq 1$$

$$f \circ f = f(f(x)) = f(\sqrt{x}) = \sqrt{\sqrt{x}} = \sqrt[4]{x} \quad \text{dla } x \geq 0$$

$$g \circ g = g(g(x)) = g(\sqrt[3]{1-x}) = \sqrt[3]{1-\sqrt[3]{1-x}} \quad \text{dla } 0 \leq x \leq 1$$

Zadanie 3.

Wyznacz $f \circ g \circ h$ dla: $f(x) = \sqrt{x-3}$; $g(x) = x^2$; $h(x) = x^3 + 2$

Rozwiązanie:

$$f(x) = \sqrt{x-3}; \quad \text{dla } x \geq 3$$

$$g(x) = x^2; \quad \text{dla } x \in \mathbb{R}$$

$$h(x) = x^3 + 2; \quad \text{dla } x \in \mathbb{R}$$

$$\begin{aligned} f \circ g \circ h &= f(g(h(x))) = f(g(x^3 + 2)) = f((x^3 + 2)^2) = f(x^6 + 4x^3 + 4) \\ &= \sqrt{(x^6 + 4x^3 + 4) - 3} = \sqrt{x^6 + 4x^3 + 4 - 3} \\ &= \sqrt{x^6 + 4x^3 + 1} \quad \text{dla } -\left(\sqrt[3]{\sqrt{3} + 2}\right) \geq x \vee -\left(\sqrt[3]{2 - \sqrt{3}}\right) \leq x \end{aligned}$$

Zadanie 4.

Zapisz podaną funkcję w postaci $f \circ g$ dla:

a) $F(x) = (2x + x^2)^4$; b) $F(x) = \cos^2 x$

Rozwiązanie:

a) $F(x) = (2x + x^2)^4$

$$\begin{aligned} f(x) &= x^4 \\ g(x) &= 2x + x^2 \end{aligned}$$

b) $F(x) = \cos^2 x$

$$\begin{aligned} f(x) &= x^2 \\ g(x) &= \cos x \end{aligned}$$

Zadanie 5.

Na podstawie wartości podanych w tabeli oblicz wartość wyrażenia:

- a) $f(g(1))$; b) $g(f(1))$; c) $f(f(1))$; d) $g(g(1))$; e) $g \circ f(3)$;
b) $f \circ g(6)$

x	1	2	3	4	5	6
f(x)	3	1	4	2	2	5
g(x)	6	3	2	1	2	3

Rozwiązanie:

- a) $f(g(1)) = 5$ b) $g(f(1)) = 2$ c) $f(f(1)) = 4$ d) $g(g(1)) = 3$
b) e) $g \circ f(3) = 1$ f) $f \circ g(6) = 4$